

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Készítők: Készítők vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:

MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:

DR. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed-

évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Gyümölcsseink.

Irta: Buza Barna.

Az a legnagyobb bajunk nekünk magyaroknak, hogy szegények vagyunk. Ezért nem tudjuk elérni függetlenségünket, ezért nem bírnuk Ausztriával szemben boldogulni.

Es ezért kellene, hogy minden magyar ember tíz parancsolatában az első és legelső parancs legyen: dolgozni!

Sajnos, eléggé hátra vagyunk még ebben. Ha dolgozunk is, nem úgy, hogy annak értékebb eredménye, komolyabb látatja legyen.

Megművelni földjét a magyar minden esztendőben. Megis hozza az rendesen az ő termését, úgy, mint szőlő, meg kétszáz esztendővel ezelőtt is meghozta Csak-hogy máshol azóta jóval többet, másfélzser, néha kétszer annyit hoz a föld, mint minálunk. Mert azok nem dolgoznak tán többet, de *jobban* dolgoznak, okosabban, célszerűbben dolgoznak, mint mi. Es míg nekünk a mi búzáink Kánaánban hirdettek földünk 10—14 métermázsát terem hektáronkint, addig a porosz föld ma már hektáronkint 20—22 métermázsát termést hoz gazdáinak.

De legfrappansabb itt nálunk a bolgár kertészek példája. Itt dolgoznak a mi városunk határában. Nagy és okos munkával csudálatos jövedelmeket tudnak a földből kihozni. Magyar emberek látják, nézik azt a munkát évek, évtizedek óta. De jutott-e eszébe csak egynek is, hogy ő is megpróbálja, ő is igyekszik ilyen fajta műveléssel 15—20 forint helyett 80—100 forint jó védelmet szerezni egy-egy hold földjéből? Pedig amit a bolgár megtehet, azt talán a magyar is megtudná tenni.

Vagy csak még egy példát mondok el. Azt már tudjuk, hirdettük is, hogy a mi borunk a világ legjobb bora. Igaz, hogy eddig csak szavalgattuk ezt, mint valami verset és csak most kezdjük észrevenni, hogy ez nem csak szép, hanem értékes dolog is, ami, ha jól kihasználjuk, csengő aranyban nagyon szépen kamatozik.

Hanem azt még jóformán nem is tudjuk, hogy *a világon a legjobb gyümölcs is itt terem a Tokaj Hegyalján.*

Pedig úgy van. Am hozson valaki almát, körtét, szilvát Meránból, Lombardiából, Provenceből, vagy akármelyik világhírű gyümölcstermő vidékről, s ha-

sonlitsa össze egy jól kifejtett, jól megért hegyaljai calvil, ranet, vagy sávári almával, császárkör-tével, bercenci szilvával, — elfogultság nélkül megállapíthatja akárki, hogy izre, zamatra, édes-ségre messze felülmúlja a miénk valamennyit.

Es is kicsi ám, a mi földünknek, éghajlatunknak ez a csudálatos finom gyümölcstermő tulaj-donsága. Ez is nagy érték, amely jól kihasználva évenként sok száz-ezreket, tán — körönkint — milliőt is hozhatna a Hegyalja területére.

De ezt a természeti kincsünket is ép olyan kevésbé használjuk ki, mint a többi. Hány kert, hány gyümölcsfáknak való terület áll ma is üresen! Pedig ingyen osztogatja a gyümölcsta csemetéket a földmivelési miniszter. Es ami gyümölcsta van is, ugyszólván mindenütt el van hanyagolva, csak úgy isten nevében él és terem. Pedig azt ápolni, gondozni kell s meg is érdemli, hogy gondozzák, tisztogassák, locsolják, rovarok, férgek ellen oltalmazzák. Van is törvényünk kötelező hernyóirtásról, jönnek is szigorú ren-deletek, de az mind csupa papi-ros, ami nem segít szegény fá-kon. Csak az segítene, ha az emberek belátnák, hogy nem

vexáció az, amit a törvény ren-del, hanem önmaguk, saját anyagi érdekeik iránt való köte-lesség.

Meránban akinek husz alma-fája van, az már igen tisztessé-gesen megél belőle. Pedig a me-ráni alma meg se közeli jószág-rán a hegyaljai. Csak-hogy tud-ják gondozni, védeni, hogy min-dig teremjen s tiszta, téregtelen, egészséges legyen. Mi is elérhet-nők ezt, csak igyekezzünk, kitar-tás, a fák iránt való szeretet s az értékesítésben némi élelemesség kellene hozzá.

A legesekélyebb helyett is a Hegyalján, ahol szőlő nincs, gyü-mölcsfákkal kellene beültetni. S ápolni, gondozni, védeni azokat a fákat. Bizony meghálálnák s a gyümölcstermelés is egyik ténye-zője lenne a Hegyalja felvirágzá-sának.

Ebben a legfőbb feladat: dol-gozni!

Eshetőségek.

Bizonytalanság jellemzi Magyar-ország politikai helyzetét az egész vonalon.

Maguk azok a tényezők, akik a helyzet ilyen vagy olyan kialakulására döntő irányítást hiva-tottak gyakorolni, szintén nincse-

A parfümös üveg.

Kovácsék a harmadik eme-leten laktak és két kis nyomorult szobácskájukon kívül, volt egy öt esztendő Pistát, aki iskolába még nem járt, de loeoloni azt eljárt. Kovács napidíjas volt Felesége sovány, szomorú asszony. Mindketten várták a feltámadás szent ünnepét. Az asszony azért, mert — úgy szokás; Kovács azért, mert ilyenkor már lehet a szabadban is sétálni. Mert így közönségesen, egy napidíjas keveset, vagy pedig egyáltalában nem sétálhat. Rendesen úgy szokott lenni, hogy különösen akkor nem, ha éppen tü-dőbaja van. Ez már a sors iróniája.

Kovácsné szerette a húsvét második napját. Az asszonyból soha nem szárad ki az utolsó morzsáig az asszony... Felfrissült ezen a napon. A nyomorusághoz szokott asszonyka ilyenkor láthatja, hogy ő is „valaki”... akit észrevennek... akit még meg is loeolnak.

Húsvét első napján úgy estefelé, míg a férje vacsározott, leszaladt a patikába — rózsavizet venni a Pista fiúnak. A gyógyszerárban jól ismerik. Jó vevő. A szegény embert többnyire ismerik ott.

Jó nagy üveggel vásárolt. A pa-

tikusnak éppen jó kedve volt és megajándékozta egy üveg finom, valódi párisi illatszerrrel.

... Kovácsnak nagy volt az öröme. A mikor kilépett az utcára, egy selyemruhás asszony suhogott el mellette. Aradt belőle a jó szag. Kovácsné teli tüdővel szitta magába az illatot. Kibontotta az ő üvegét is és mikor érezte, hogy neki az ő sima, kopott ruhájának is ilyen szaga lesz ettől a víztől — boldognak érezte magát. Es most... most az egyszer nem irigyelte a finom, selyemruhás asszonyt.

Nagy diadallal mutatta meg fér-jének a kis üveget...

— Az a nagyszerű öregem, hogy nem fizettem érte egy krajcárt sem... úgy kaptam — „ingyen”. Az „örög” csak hümmögött egyet kettőt, vonogatta a vállát, meg valami olyast is dörmögött az orra alatt, hogy: — Bánom is én...

Pista örült a rózsaviznek, de mi-kor meglátta anyja kezében a cifra üveget, letette a magát az asztalra s odasompolygott az anyja mellé.

— Mond anyuka mi az?

— Ez Pistikém olyan szagos viz, mint a tied.

— Mint az enyém?

— Hát persze, csak — drágább... sokkal drágább.

— Miért drágább?

— Mert evvel csak az urak loeolnak... a nagy urak...

— Anyukám!... akkor add nekem. Ha én fogok vele öntözni én is nagy ur leszek.

— Nem Pistikém, te rózsavizzel fogsz öntözni.

— Hiszen az mindegy Anyuka.

Az olyan, mint az enyém.

— No ne akaratoskodj Pistukám. Szagold csak meg... látod a tied még szagosabb.

— Anyuka! én azért odaadom érte... no neze.

Kovácsné arca vörös lett Kovács összererezett a szokatlanul hangos kiáltástól:

— Ne beszélj annyit! Mondtam, hogy nem adom!

Remegő kézzel tolt a üvegését az asztal közepére.

— Minek az neked, Anyuka?...

— Mars aludni!... Mars te haszontalan!...

Pistának összerorzult a szive; szakgatottan jött piaci mellől a sírás. Az anyja idegesen rángatta le ruhácskáját. A gyerek fájdalomában hangosan elsírta magát...

Kovácsné dühösen felkapta és megverte:

— Nesze!... legyen legalább miért sírni...

A kis Pista zokogása tompán jött a párnák közül, mikbe beletemette égő arcockáját. Mindig halkabban-halkabban sirt, míg végre elaludt s még álmában is csuklott egytegyet.

...Kovácsné haloványan ült az asz-talán. Tekintete mereven csüggett a finoman, szögletesre csiszolt üveges falán. Az üvegben nem volt dugó s a nyitott száján keresztült kábító, nehéz illat ömlött.

Képeleében maga előtt látta a suhogó, selyemruhás asszonyt...

Kovács feszült idegekkel állt föl. Az ökle összerorzult s szeretne volna leesapni az illatot szóró cifra üveg-
get... szeretne volna darabokra törti.

Kovácsné másnap reggel felül-töztette Pistát, kezébe adta a rózsavizes üveget.

— Eridj! öntözd meg a házmesterek Micijét. Vigyázz a léposón. Ha kapsz valamit megköszönd!

Pista kicsi kezeiben alig tudta tartani nagy flaskót. Ügyetlenül, vigyázva fogta és a szegény gyer-ek megbotlott nagy igyekezetében a küszöbön és elesett. A rózsavizes üveg ékes csőrömpöléssel törött da-rabokra... a szagos viz pedig szertefolyt. Mire kijött az asszony,

Nagy Mihályi Sör- és Malátagyár Részvénytársaság.

Elsőrangú modernül berendezett hazai ipartelep. Évi gyártás 30000 hl. Gyárt: Márciusi, Korona és Casinó sört.

Sátoraljujhelyi főraktár: Egyesült Szikvizgyár és Sörnagyraktár, Justus-utca.

Zemplénmegyei képviselőink: Mezőlaborcz, Sztropkó, Homonna, Varannó, Gálszécs, Királyhelmeccz, Perbenyik és Szerencsen állandóan friss és zamatos sört szállítanak.

nek és nem is lehetnek tisztában ma még afelé, hogy milyen is lesz voltaképpen az ujonnan kialakuló helyzet?

Ha olvasunk is úgy a magyar, mint az osztrák sajtóban csak nem naponként olyan híreszteléseket, amelyek a valószínűség köntösbőben szeretnének az érdeklődő világ előtt megjelenni ez csak egyik vagy másik eshetőségnek taglalása, a csapongó képzelet tetszetős mázával bevonna, — de semmiesetre sem bizonyosság.

Ki tudná azt ma még tényként megállapítani, hogy az osztrák és magyar kormány tárgyalásainak mi lesz a végeredménye?

Es mégis, hetek óta, úgy az egész osztrák, mint a közönséges magyar sajtó, kész tényként állítja a világ elé, ezt a még be nem következhetett, — egyszerű eshetőséget.

Vagy ki volt ott, ki hallotta, amikor az uralkodó olyan nyilatkozatot tett, hogy ő semmi szín alatt bele nem egyezik a bank-elkülönítésbe?

Es mégis azt a mendemondát, amely józan mérlegelés mellett, még eshetőség számba sem lehet, — bizonyos, könnyen megérthető célzatossággal, mint megdönthetetlen tény, akarja az egész osztrák és a magyar sajtónak egy része, a köztudatba becsempészni.

Hogy sokféle eshetősége van milden és így a mostani válság helyzetnek is, — azt tagadni nem lehet: de hogy a sokféle eshetőség közül melyik válik ténynyé, — azt, ma még, sem a két ország kormányterfiai, sem senki más a világon, de talán még maga az uralkodó sem tudná megmondani,

Hiszen éppen az a feladata a két kormány tárgyalásának, hogy

azt a tényt megállapítsa; sőt az uralkodó is, nem pusztá formalitásból fogja megtartani a célba vett tömeges kihallgatást, hanem azért, hogy döntő elhatározáshoz tudjon jutni.

Az alkotmányválság eshetőségét is szeretik bombaként a vajdú politikai helyzet középe dobni.

De erre az eshetőségre, mint feltétlenül bekövetkezhető tényre, lehet-e, szabad-e, alkotmányos uralkodó jogára alatt élő alkotmányos országban, csak egy pillanatra is gondolni?

Alkotmányválságot csak az alkotmányos tényezőknél olyan magatartása idézhetne elő, amely összeütközésbe jut a zesentesített teleges törvényekkel. Es vajjon, akkor, amidőn a magyar országgyűlés képviselőháza, a senki által kétségbe nem vont törvényes alapon állva, követeli az önálló nemzeti banknak végreválására való megvalósítását: lehet-e, szabad-e a másik alkotmányos tényezőről, az uralkodóról, azt feltételezni, hogy ő fog szembe helyezkedni a törvényes körlatokon belül megnyilatkozó közóhajtással?

Kinek állna érdekében a telről felidézett alkotmányválság? A magyar nemzeteinek-e, amelyet ujólag egy megrázkódító, passzív rezisztenciába kényszerítene, az így kialakuló helyzet, amely felett a végelkeseredés venné át az uralmat? Az uralkodónak-e, akinek úgy is elég gondot okoz Lajtántul elterülő országának és tartományainak belső surlódása, ami mind inkább az állandóság jellegét öli magára? — vagy talán az olyan felteve gondozott nagyhatalmi állása a két birodalomnak teszi kívánatosá a magyarországi alkotmányválságot?

Aki komolyan mérlegeli ezeket a felvetett kérdéseket, —

Kovácsnak valami különös tűz gyulladt ki szemében. Fölkelt ülésből, kiegyenesedett s rákiáltott az asszonyra:

— Hallod-e! . . . Mfért nem adod?! . . . Minek az neked? . . . Mondd! Add oda annak a gyereknek azt az úveget! . . .

Es az asszony csak ált a helyén halványan . . . lelki szemei előtt megint elsuhogott az illatos asszony . . .

Kovácsné pedig a fülébe kiáltotta: — Add oda annak a gyereknek azt az úveget! . . .

Kovácsné engedelmekedett. Pista megdörzsölte a szemét és ragyogó örömmel kapott az úveg után. Kovácsné pedig erősen hábaverte; amikor a kezébe adta, a fogai közt sziszegte:

— Nesze! . . . „egyen meg a fene!”

. . . Visszament a szobába. Pillanatilág hideg ürességet érzett a szívében . . . azután keservesen zokogva borult az asztalra.

Vajjon a parfümös úveget sirta? . . .

Avagy talán ezért sirt, mert azt tudta mondani az ő aranyos, édes fiaeskájának, hogy: „egyen meg a fene!” . . .

Salamon Adolf.

azelőtt az alkotmányválság bombája, csak egyszerű játék-petárdának fog bizonyulni!

Az önállós magyar nemzeti bank felállítása sohasem volt vége célja az önálló gazdasági berendezkedésnek, — mert ez ma is csak elengedhetetlen eszköze, előfeltétele az önálló vámerterületnek.

Aki lemond az önálló banknak 1911-ben való felállításáról, az ugyanakkor lemondott az 1917-ben felállítandó önálló vámsorompóról is, — szóval Magyarország egész gazdasági önállóságáról.

Jöhetnek akár milyen eshetőségek a politikai válság miként való kialakulásánál: de az az egy eshetőség nem következhetik be, hogy a nemzet többsége, gazdasági önállóságáról akár most, akár bármikor lemondani tudjon!

Egy havi közigazgatás.

— A közigazgatást bizottság ülése. —

Zemplénvármegye közigazgatási bizottságának f. hó 15 ikén d. e. 9 órákor megtartott ülése igen élénk lefolyása volt. A bizottsági tagok ezuttal a szokottnál nagyobb mértékben vettek részt a vitában. Különösen érdekes vita fejlődött ki Eiserth István kir. főügyési helyettes azon felszólalása körül, melyben szóval tette, hogy az Erzsébet kórház elmeosztályán nem járnak el kellő gondossággal a betegek elbocsátása körül. De nem kis vitára adott alkalmat városunk esatormázási ügye sem. Ebben a kérdésben szokatlan erélyt tanusított a bizottság, amennyiben kötelezte a várost, hogy 15 nap alatt kérelmezze az engedélyezési eljárást. Szóval ezuttal — és ez elég szokatlan — igazán teljesítették a bizottsági tagjai azokat a kötelezettségeiket, melyek elvégzésére hivatva vannak.

Az érdekes lefolyású ülésen a bizottság tagjai nem igen nagy számban vettek részt. Jelen voltak Mezei Gyula főispán elnöklése alatt: Dökus Gyula alispán, a bizottság választott tagjai közül: Fejes István, Lehoczky Eudre, Matolai Etele, Molnár Béla dr., Nagy Barna és br. Sennyei István; a referensek közül: Thuránszky László, főjegyző, Bernáth Aladár és Isépy Zoltán tb. főjegyzők, Górgy Géza és dr. Mészáros József aljegyzők, dr. Szirmay István t. főügyész, Somogyi Bertalan t. alügyész, dr. Löcherer Lőrincz t. főorvos, Pintér István ár. elők, Eiserth István kir. főügyési helyettes, Beregszásy István kir. tanfelügyelő, Eiseemann Oszkár kir. pénzügyigazgató, Révész György t. hatóságai főállatorvos és Gnüdig Lipót kir. főmérnök.

Alispáni jelentés.

Elsőnek az alispán márczius havi jelentését tárgyalták. A jelentés felőlül a vármegye közigazgatásában márczius hóban előfordult eseteket. A hosszú jelentésből a következőket soroljuk e-után fel: A bélyeg-miniszter két új szolgabírói állás

rendszeresítését engedélyezte, melyek közül egy Tokajban és egy Nagymihályon lesz rendszeresítve. Vármegyékől márczius hó folyamán kivándorolt 564, visszatért 95 egyén. Utlevél 1045 állítatott ki. A sorozások folyamatosan vannak. A törvényhatósági utak ellégge jökarban vannak Voltak ugyan a felvidéken elsősorban fennakadások a hóolvadás miatt, de ezek mind megszüntek. Az alsógyertyáni hidat elcsodorta teljesen a jégzajlás. Gondoskodás történt azonban aziránt, hogy az új hidon a gyalog és korlátozott kocsiközlekedés fenntartasson. A mezőgazdasági viszonyok kielégitők a vetések állása jó. A közigazgatás menete rendes. Beérkezett az alispáni írtatoba 2058. a közigazgatásba 569. a központi választmányba 20. az elsőhóbe 16. összesen 13963 ügydarab.

A jelentés annak bejelentésével ért véget, hogy a kereskedelemügyi miniszter engedélyezte Tokajban, Homonnán és Nagymihályban a telefon létesítését külön díj fizetése mellett. A bizottság köszönettel vette tudomásul a miniszter intézkedését, de felir a miniszterhez, hogy engedélyezze ezeknek a községeknek, ép úgy mint, Töteertes, Gálcso és Varannócnak, Új helyen az ingyenbeszélgetést.

A kózkórház ellen.

Az alispáni jelentés tudomásul vétele után Eiserth István kir. főügyési helyettes szólalt föl. Bejelentette, hogy Hudak György szárai földműves, akit egy hónapi kezelés után mint gyógyultat bocsátottak ki a helybeli kózkórház elmeosztályából, alig hogy hazért, meggyilkolta a feleségét. Kéri, hogy a kózkórház igazgatósága figyelmeztetessék nagyobb gondosságra. Kérte azonkívül, hogy a feygyvesítés korlátozzák, mert a falusi nép körében gyakran történnel gondatlanságból elkövetett emberölések és súlyos testi sértések.

Mindkét kérdés felett nagyobb vita indult meg, melyekben részt vettek: Lehoczky Eudre, Matolai Etele, Molnár Béla bizottsági tagok, Löcherer Lőrincz t. főorvos és Dökus Gyula alispán. A bizottság elhatározta, hogy a kórház igazgató főorvosát felkéri, hogy az elmebetegek elbocsátása körül nagyobb gondossággal járjon el. A feygyvertaris szabályozása végett pedig átírnak a vármegyéhez.

Csatornázás.

Dökus Gyula alispán bejelentette, hogy átvisgálta Satorajauhelyi város csatornázási terveit, melyeket a földművelésügyi miniszter megbízottja készítet, valamint a város ujonnan készített terveit is, melyek azonban még részletesen kidolgova nincsenek. A közig. bizottság utasította a várost, hogy a részletes terveket sürögösen dolgoztassa ki és addig is, míg azok elkészülnek, 15 nap alatt kérje meg az engedélyezési eljárást.

Állomás kibővítése.

A satorajauhelyi állomás kibővítése iránt beadott kérelemre most érkezett le a miniszter válasza, melyben értesíti a bizottságot, hogy az állomás kibővítésé iránti tervek most készülnek. Azonban a legszükségesebb munkálatok elkészítése már az 1908 és 909 években foganatosítva lesz, amennyiben az erre szükséges 250,000 koronar már megszavazta a képviselőház. Egyben értesítette a miniszter a várost, hogy a személy és teher vonatok megállása iránt már intézkedett adig is, míg a kózkózkórház munkálatai elkészülnek.

Sirolin

Kiváló az éjszakai és a tosztatly meggyógyítást a köhögést, váladékot, efféle izzatást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

elien számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor **„Roche” eredeti csomagolást.**

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvos rendelése a gyógyszerházakban. — Árát Evékenként 4.— Korona.

Egyéb ügyek.

Sok apróbb ügy került tárgyalásra, melyekből azonban különösebb fontossággal csak az bír, hogy az 1907. évi tc. 4 §-ában említett személyi pótlékra a sátoraljujhelyi tankerületből Lukács József nagykázméri, Szabó Jakab sátoraljujhelyi, Gagyi Károly liszkai, Gardos Mihály nagy-rákóczi, Puha Demeter, Miskolci Ödön karosi, Kobince Antal isztáni, Marikovszky János egresi, Kántor Ferenc riepei, Kántor Lajos karesai és a honnani tankerületből Lengyel Samu honnani tanítók terjesztettek fel.

A gyűlés déli 1 órakor ért véget.

MEGYE ÉS VAROS.

(Anyakönyvvizetető-helyettes kinevezése. Zemplényvármegye főispánja az újonnan is állami anyakönyvi-kerületbe Nagy Pál evang. tanítót teljes hatáskörrel anyakönyvvizetető-helyettesé kinevezte.

(Anyakönyvvizetető-helyettes felmentése. Zemplényvármegye főispánja *Herskovits* Sándor sztrári anyakönyvvizetető-helytestet ezen tisztsége alól felmentette.

— Rendkívüli vármegyei közgyűlés. Zemplén vármegye törvényhatósága folyó hó 30-án délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. Alispáni jelentés a szerezés—hidásnémeti vasutara megszavazott 50,000 korona s az alsogyertyáni vámoshid építésére szükséges 131,000 korona kölcsön felvétele s 2. a Ludovica Akadémiában gróf Buttler alapítvány helyére egy ifjúnak 1 s többnek 11-ik helyen való bemutatása lesznek. A rendkívüli közgyűlést megelőzőleg 9 órakor az állandó választmány tart ülést.

(Lesz-e új városház? A jeleghi városháza — mint az lépten-nyomon tapasztalható — nem felel meg az igényeknek, mert a hivatalok befogadására szűk. Az építészeti bizottság tehát felvetette az új városház építésének tervét. A pénzügyi bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott e kérdéssel és az építkezést megvalósíthatónak találta, ha keresztülvihető lesz, hogy az állami hivatalok egy része szintén épületben bérelme hivatalos helyiséget. Mielőtt azonban az építkezés ügyében további lépéseket tenna a bizottság, előbb a képviselőtestület elé viszi a kérdést, hogy az elvben hozzájáruljon az építkezéshez.

(A városi szálloda ügye. A pénzügyi és építészeti bizottságok együtt ülést tartottak f. hó 16-án délután, melyen a városi szálloda építését tárgyalták. Az ülésen megjelent *Führer* Miklós budapesti vállalkozó, aki szóbeli előterjesztést tett a bizottságnak a szálloda építésére vonatkozólag. *Führer* Miklós hajlandó a városnál 60,000 korona óvadékok letenni és 420,000 korona befektetéssel egy 40 szobából, vendéglőből, kávéházból és egy 30 méter hosszú és 20 méter széles tancsateremből, valamint ülőhelyiségekből álló 2 emeletes szállodát építeni, ha ezzel szemben a város megengedi, hogy ő a telekre betáblázásra 360,000 koronás kölcsönt vegyen fel, *Führer* ezenkívül még viselő a házra, valamint a telekre felvett kölcsönök annuitásait és fizetne a városnak 50 éltig 2000 korona évi bért, mely idő eltelté után az egész épület a város tulajdonába menne. Biztosítékul hajlandó *Führer* a letett 60,000 koronán kívül az egész szálloda berendezését

is elkötni. A bizottság hosszas tárgyalás után elvben hozzájárult a feltételhez és a terv részleteiből műszaki leírását írásban mutassa be a képviselőtestületnek. Végre hát — úgy látszik — dülőre jut az a sokat hánytatott kérdés és kedvező megoldást nyer a Vörös Ökör és a szálloda kérdése is.

(Munkáslakások ügye. A pénzügyi bizottság f. hó 16-án tartott ülésén napirendre került a munkáslakások építésének ügye. A bizottság elhatározta, hogy a munkáslakások építésére megkezdje az előzetes előkészületeket és a délből átír a vármegye összes községeihez, hogy a mezőgazdasági munkások közül kik hajlandók munkáslakásokat bérelni. A város 100 munkásház építését viszi tervebe, melyek mindegyike 100 m² területű, 1 szobából és egy konyhából állna. Egy-egy munkáslakás bére évi 60—70 koronába kerülne, melynek ellenében a lakás és kert 50 év múlva a bérlő tulajdonába menne át. Az ügy különben legközelebb a képviselőtestület elé kerül.

SZINHÁZ.

Mary-Ann, Kaesóh Pongrácz legújabb operettje került bemutatásra esütörtökön este Diésrért illeti Palásthy direktort, mert ezuttal is tanujelet adta abeli igyekezetenek, hogy közönségünknek igényeit minden tekintetben kielégítse. A **Mary-Ann** vidéken náunk került először színre és habár nem a legjobb hír ezötte meg — amennyiben Budapestben néhány előadás után le kellett venni műsorról — mégis zsufozt ház nézte végig a bemutatott előadást. A darabról kevés irni való van. A meséje egy bájos szerelmi történet, mely azonban már mindenféle alakban fel lett dolgozva. Zenéje szintén nem tartozik az elsők közé, Kaesóh Pongráctól, a Janos vitéz kiváló szerzőjétől különbet vártunk. Vannak ugyan kedves fűl bemászó énekszámai is, de ez a kisebbik részét képezi a darabnak. Nem esodálkozunk hát rajta, ha Pesten megbukott. Hogy náunk mégis sikert, még pedig nagy sikert tudott elérni, az csupán a kiváló rendezésnek és a kifogástalan, igazán minden kritikát kiálló előadásnak köszönhető. Batran állíthatjuk, hogy *Palásthy* Sándor mentte meg a darabot a bukástól és vitte azt sikerre. Az ő kiváló rendezői képessége és még kiválóbb színészi kvalitásai ez estén a maguk igazában ragyogtak. Ehhez fogható előadást még eddig nem produkáltak a mi színpadunkon. Kifogástalan összjáték, a szerepek helyes felfogása vonult végig az egész előadáson és ennek méltó keretét nyújtott az izlisesen, nagy gondolai berendezett színpad. **Mary-Ann** **Tabori** Frida kreaíta, aki ebben a szerepében mutatkozott be tulajdonképen, mert egyénisége, kiváló kvalitásai ez estén jutottak érvényre. Az elsőfelvonásban eselédicányból dugszagdaggá vált milliomas hölgy egész érzuimi világát, hűen, az igazi életnek megfelelő valóságban tarta elénk. Tehetsége legjobban az első felvonás fináléjában jutott érvényre, amikor a tapasztalatlan, eseten eselédicány szerelemnek adott kifejezést, majd a második felvonásban a Lancelotta való találkozásánál, amikor a szerelmes leány minden raffineriával igyekszik kitűdni, hogy Lancelotta szerelme változatlan e iránylatban. E két jelenésében Tabory Te-

lőmulta önőnmagát. Méltó partnere volt *Palásthy* Sándor, aki *Lancelot* szerepében a lelke volt az egész előadásnak. Az ő művészetét nem akarjuk újból dicsérni, de mégis konstataálni kívánjuk hogy e szerepében utólréhetlent nyújtott. Az a természetesség, a szerepnek a legesékélyebb részében is alapos kidolgozása, azok a minden félszeg-égtől ment mozdulatok, melyekkel szerepét megjátszotta nem maradtak hatástalanul. Péter szerepében *Szöregli* Gyula, Alice szerepében *M. Fekete* Rózi és *Kitti* szerepében *Belenay* Margit nyújtottak élvezetes, művészi alakítását. Mindhármán zajos sikereket arattak. Diésrért érdemel még ezenkívül a másik 4 Arizon leány: *Varadine*, *Válgyúze*, *Borsodi* és *Balla*, akik tán csukkal érték el szép hatást, *Scaloky* és *B. Polgar* Fanni, akik kisebb epizódszerepekben tűntek ki. — Az előadás harmóniáját csak a zenekar gyalyatosan rossz volta zavarta meg, de ezt ell nélkülünk most, amikor a direktor a kezdet nehézségeivel küzd. — Csütörtökön megismételték az előadást szép számu közönség előtt az előző estéhez hasonló sikerrel.

Tatárjárás ment zónában pénteken este nagyon gyenge előadásban. *Wallenstein* szerepét ezuttal *Scaloky*, *Riza* bárónét *Scalokyne* játszotta. Az előadás általában jóval mögötte maradt, úgy rendezés, mint összjáték tekintetében az azelőttieknek. *Lörenthey* szerepében *Várady* Márton Győgyörös szerepében *Belenay* Margit a régi kiváló sikereihez méltóan játszottak *Várady* különösen egy szép magyar nóvával ért el kiváló hatást, melyet cigányzene kíséret mellett énekelt. A szép magyar nóta szerzője egy újhelyi közkórházi orvos, a kinek nem ez az első sikerült zenésze. Nagyon helyesnek tartjuk, hogy az igazgató helyt ad helyi szerzők érvényesülésére, mert így tudhatja csak meg a nagyközönség — mint jelen esetben is, hogy mily kiváló tehetséggel megadott zenészeimbereink vannak.

Várady Márton jutalmajátékául f. hó 23-án, pénteken a régi jó operettek egyik legkiválóbbja, a „*Madarász*” kerül színre. *Várady* Márton művésze nem szorul diésrétre, ösmert azt mindenki, aki szép, éres baritonját csak egyetlenegyszer is halotta, de tudja azt, hogy a Madarász egyik legkiválóbb szerepe *Várady*nak, melyben kiválóan szép hangja teljes szépségében érvényesül külön is fel kívánjuk hívni a közönség figyelmét arra a nem mindennapi élvezetre, melyben ez estén lesz részünk. Hiszik tehát, hogy közönségünk — teljes elismerést nyújtandó *Várady*nak eddigi művészi sikereiért — nagy számban fog megjelenni a színházban ez előadáson.

HIRESK.

— Birósági kinevezés. A király *Kopácsék* József zombolyai járásbirósági jegyzőt a sátoraljujhelyi járásbiróságához albírója kinevezte.

— Tanügyi kinevezések. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Zselwey* Bogdan varanói, *Ohira* László nagymihályi, *Prókó* Istvánó gálzseesi tanítókat illetve tanítóntő jelen alkalmatvitási helyükön való meghagyásuk mellett igazgató tanítóká, illetve tanítóntővé kinevezte.

— Szólészeti szakosztály ülése. Zemplényvármegye szólészeti szakosztálya f. hó 15-én d. u. 2 órakor

gyűlést tartott. Ezen gyűlésen különösebb érdeklődésre csupán *Hegedus* Sándor viceelőiskolai igazgató két bejelentése tarthat számít, melyek közül az érdekesebb, hogy *Abeles* utóda cég alatt működő to-kaji cagnagycár 2000 hektoliter bécakái bor behozatalára kért engedélyt, hogy abból cagnagycártnányainak egy kis részt fedezhesse. *Hegedus* igazgató azonban — igen helyesen — az engedélyt nem adta meg, mert bebizonyult, hogy míg a gycár 2 év alatt összesen 70 hektoliter cagnacot készített, tehát kiszárog idegen bort használt, addig gyártmányait tojkai név alatt hozza forgalomba, tehát félrevezeti a közönséget. — A másik bejelentés arról szölt, hogy egy hónap alatt 12 hektoliter, vagyis 2000 üveg pezsgő jött be a Hegyalja területére. — Es náunk még arról beszélnek, hogy szégyélek vagyunk. Hát így élnek a szegény emberek? Szomorú állapotok ezek. Ideje, hogy észre térjünk.

— Az ipartestület évi közgyűlése holnap vasárnap d. u. lesz megtartva. A gyűlés nagyon izgalmasnak ígérkezik és ezért kérjük az iparosokat, hogy nyugodt tárgyalással igyekezzenek az ipartestületnél levő rendetlen állapotokat rendezni.

— A függetlenségi kör új helyisége. A sátoraljujhelyi függetlenségi kör május elöjén, új helyiségbe költözött. A vármegyei kaszinó helyiségeit vette bérbé a kör. A gyönyörű kör kényelmes helyiségben kívül azonban egy tekepályával ellátott szép árnyas kert is rendelkezésére áll majd a tagoknak. Hiszik, hogy a kör tagjai a nyár folyamán az eddignél nagyobb mérvben fogják látogatni az új helyiséget, ahol mindenféle szórakozásról gondoskoda lesz.

— A levélpostai ügyében. Több kereskedő alíráásával a következő sorokat kaptuk közlés végett: A helybeli postán ezelőtt az volt a bevett szokás, hogy nemcsak az este 7 óra után és a késő éjjeli órákban beadott, hanem reggel 5 és 6 óra közt a fopostaszekrénybe bedobott leveleket is a reggel 7 óra 44 perkor Budapestre induló vonattal expediaták, úgy, hogy leveleink már délután Budapestre érkeztek. Most azonban — nem tudjuk, mi okból és kinek a mulasztása következtében — az este a postaindulás után feladott leveleket csak a következő nap délutánján szállítják Budapest felé s ez az oka annak, hogy budapesti címzettjeink leveleinket csak a harmadik napon kapják. Tisztelettel kérjük tehát a t. postafőnök urat sziveskedjék a régi rendet visszaillesíteni s aziránt intézkedni, hogy este a postaindulás után a fopóstan Budapestre feladott leveleket is a reggel 7 óra 44 perkor Budapestre induló vonattal expediatják.

— Az új adótörvények a templomokban. Az új adótörvények életbeléptetése elé izgalommal tekint a város adóügyi osztálya, mert egy ilyen új s a rendszert teljesen felforgató törvénynek a gyakorlati életbe való bevezetése hónapokig tartó megfeszítést munkát ad a hivatalnak. Már leérkezett a városchoz a miniszterelőnöknek két rendelete, melyly az előmunkálathoz tárgyalásban szökedik. Mind a két rendelet egyelőre csak a feladótörvény módosi-

~ Elsőrendű uridivat és kalapüzlet ~

Szenes Lipót

Sátoraljujhely, Főter a megyeházával szemben.

Habig, Borsalinó és Pichler kalapok, férfi és fiu fehérműek, turista ingek, legujabb nyakkendők, utiböröndök, bőrárak, keztük, sétabotok, esernyők, utitakarók stb. Uridivat különlegességek nagy választékban. „Goodyear Welt” amerikai czipő.

Kizárólag jó árak!

Olcso árak!

Sichtmann-féle czipők, kitűnő minőség, csinos forma.

tása felől rendelkezik. Ez az adó nem ugyanis nagy munkát fog adni az adóhivatalnak. A rendelet értelmében vizsgálat tárgyává kell tenni, hogy Újhely város területén létező összes földök helyes osztályba vannak-e sorozva, továbbá, hogy ezen osztályoknál megállapítva lévő tiszta jövedelmi fokozatai megfelelőek-e a mai tényleges állapotoknak s nem aránytalan-e az újhelyi földadók környéből közszékek adózási viszonyaihoz képest. Harmadszor meg kell vizsgálni, hogy a legutóbbi kataszteri főlivétnél megállapított mivólság nem változott-e meg? E három szempontból Újhely város határait vizsgálat tárgyává kell tenni, ami nem kis munkát fog adni. A miniszterelnök rendelkezéseinek végrehajtására a tanács bizottságot fog kiküldeni, akik a határ különböző helyein fognak talajvizsgálatot tartani s annak eredményét bejelentik a tanácsnak, aki e vélemény hozérése után fog határozni, hogy a tanács felére a pénzügyminiszterhez a földadómegosztás tárgyában, vagy sem. Ugyan ez a felirati joga megvan a közgyűlésnek is a közgyűlés függetlenül a tanácsától adhat véleményt. Erőkezes pontja a leiratnak, hogy mindezeket a dolgokat a *templomban a szokások is meg kell hirdetni.* A tanács tehát intézkedni fog, hogy a lelkészek a pénzügyminiszter kérésére a tanácsnak tegyenek eleget.

— Szerencsi gőzfürdő építése. A szerencsi gőzfürdő építésére már kitűzött a versenyárválás határidőnapját és feltételeit. E szerint a zárt ajánlati egységadás versenyárválás e hó 29-én d. u. 3 órakor lesz megtartva a községháza nagytermében. A munkálatok a pályázati hirdetmény szerint két csoportra oszlanak, nevezetesen: I. A létesítendő fürdő és uszoda magas építménye, az összes föld, beton és alapozási munkálatokkal együtt. II. Gépzetési munkák, csövezetékek, vízvezetékek, szerelvények és berendezések. A zárt ajánlatok 1909. április 29-én déli 12 óráig nyújthatók be a községi előljáráshoz s bánatpénzüli a költségvetési összeg végösszegének 5 százaléká teendő le.

— Talált pince. F. 14-én délután Szerencshez mintegy 4–5 kilométernyi távolságban a Berkeze hegy dékának egy csaknem teljesen jó karban lévő pinctő találtak. A pince nagy terjedelmű, mintegy 7–8 ága van s helyiül közel körburokattal is el van látva. A talált pinca a melynek úgy jöttek a nyomára, hogy az a téli nedvesség miatt egy helyen beszakadt, még a régi szép idők maradványa s századokkal ezelőtti bizonyára gazdag urak őrizték benne a kincset érő tokjai nekért.

— Iokulmulasztó kereskedő tanoncok. A közoktatásiügyi miniszter legutóbb szigorú rendeletet bocsátott ki a kereskedő-tanoncok iskolázatásának ellenőrzése céljából. A rendelet értelmében az iskolák igazgatói félhavonként tartoznak jelentést tenni az elsőfokú iparhatóságának tanoncok iskolabjárásáról s egyáltalán feltüntetni azokat a cégeket, a kiknek tanoncai igazolatlanul mulasztottak. Ezekkel a cégekkel szemben ezután a kihágási bíróság az ipartörvény értelmében köteles eljárni. Sajnos, hogy nálunk is akadnak egyes kereskedő főnökök, akik még mindig nem alkalmazkodnak a törvény rendelkezéseire, úgy, hogy a kihágási bíróság több kereskedő cég ellen kénytelen eljárni s őket tanoncaik igazolatlanul mulasztása miatt megbírságotlani.

— Új telefon előfizető. A *Bettelheim* Márton nagykereskedő cég 96 számmal a telefon előfizetők sorába lépett.

— Szerencsétlenül járt lakos. Blumefeld Lajos helybeli lakos a máv. műhelyben több társával együtt egy kétgátú tömöcskán, készítet, Kalapácsolás közben a kalapács véletlenségből elszusztott és az üllőbe ütődött, a midőn egy vas-

szilánk a kalapácsból letört és Blumefeld Lajos balkezebe fúródott. A sérültet, a kit lakásán apórnak, első orvosi segítségével dr. Schöbn Högő pályaorvos részérette.

— Mozgófénykép előadás lesz holnap, vasárnap este 8 órakor a gyártelepi önképzőkör helyiségében változatos műsorral. Belépti díj felöltés részére 60 fillér, gyermekek részére 20 fillér. Előadás után tánc lesz.

— Szökött katona Hogy a katonáknak nem mindenkinek gyöngyöfőlet, — igazolja a Mandák János pórtartalékos honvéd esete. Nehány heti katonáskodás után úgy mondta katonáskodand, hogy azt a neki kedvesebb civilruhával esérelt fel és folyó hó 15-én hátra fordítva a laktanyának, a 11 ik százzal megözkött. A katonáskodással betölti szokott honvéd elfogatása iránt, úgy a katonai parancsnokság, valamint a rendőrség is intézkedett.

— Vérépítő szer. Egy ilyen szer az alapítható az, hogy a szervezet könnyen vegye magába, a gyomor könnyen emésztse, az étvágy és az emésztés pedig fokozza. A legtöbb ugynevezett véreképzőszer, azaz a tulajdonságai bír, hogy a gyomor és a bél rendellenességeit időzzé el s ezáltal többet árthatnak mint használnak. Másfépp áll a dolgot a Ferromanganinnal, a melyben egy oly szert ismerünk, melynek az a kiváló tulajdonsága, hogy egyaránt verálkott és az emésztésre is előnyös hat. Csak ily tulajdonságok lehetnek valóban véreképzőszerré. Ara 3 kor. 50 fill. ívegenként. Kapható gyógyszerárakban. Ferromanganin Cie Wien. Annagasse 31.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor amely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadják. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálőbb, mint a közönséges csukamájolaj. Nyáron is legjobb eredményel adagolható. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 ft. Kapható minden gyógyszerárban.

A közönség köreiből.

Felhívás az iparosokhoz!

Halljuk, hogy a hólnapi napon megtartandó ipartestületi közgyűlés esetleges bizalmatlanság nyilvánításának, felmentvény meg nem adásának a jelenlegi előljárással azzal iparkodik elejét venni, hogy mozgalmunkat izraelita iparostársaink előtt olybá igyekszik feltüntetni, mintha az ellenük irányulna.

Kijelentjük, hogy a mi mozgalmunk az iparosok összességének érdekében történik, abba tekezetli szempontokat be nem keverünk s a leghatározottabban tiltakozunk az ellen, hogy ily rágalomokkal igyekezzenek mások, igazságot kereső mozgalmunkat gyengíteni és gyanúsítani.

Ezért tehát nehajja magát senki félrevezetni azok részéről kiknek érdeke az, hogy mai rendszert fentartsák és hogy a most reájuk háramló súlyos

anyagi s erkölcsi felelősséget, — melyet a mi tudtunk nélkülű sőt előzetes tiltakozásunk ellenére vállaltak — az iparosok összességére háirtsák át.

Kerjük iparostársainkat, hogy a gyűlésen teljes számban jelenjenek meg és nyugodtan, minden izgalomtól menten, meghallgatva az előljárással előterjesztését és annak részünkről történendő elbírádsát legjobb beletásuk szerint, — egyedül az össziparos-ság érdekeit tartva szem előtt — határozzanak.

Több iparos.

KÖZGAZDASÁG.

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1909. április 3-án tartotta évi rendes közgyűlést. Csokri Ede rendes elnökkel. Az igazgatóság részéről az ügyeket Ormódy Vilmos főrendiházi tag, vezér igazgató adta elő. Az igazgatóság fölőlvastott jelentésből, valamint az előterjesztett záró- és mérlegszámlákból kitűnik, hogy a felfolyt 1908. évi ötvenegyedik üzleti év eredménye volt a társaság működése óta a leg-nagyobb s összesítésben a legkedvezőbb. Az évi 4,215,871 korona 25 fillér tisztanyerességből az igazgatóság 1,500,000 kor. összeget juttatott a részvényesek osztalékául kifizetni, tehát minden egyes egész részvényre 500 korona osztalék esik, míg a nyereség többi része az alap-szályzerű levonások után a társaság tartalékainak és alapjainak további erősítésére szolgált. A társaság a tiszta nyereség nagy részét biztosítéki alapjainak és tartalékainak gyarapítására fordítja, minék következtében az elemi ágazat díjtartaléka 7,998,355 korona 1 fillérről 8,382,972 korona 77 fillérré, a külön tartalék 3,797,739 korona 33 fillérről 4,298,341 korona 85 fillérré emelkedik. Az életbiztosítási üzletágban ezáltal is eredménydus működést fejteti ki a társaság, úgy, hogy a tulajdoni részben beföldött elért új szerzemény összege 84,775,513 kor. 29 fillére rug. Az életbiztosítási üzletágallomány a halálozások és lejárt tőkék címén kifizetett összegek és a törlesek levonása után 418,736,383 korona 94 fillérről 446,300,763 kor. 86 fillére emelkedett. Ezen biztosított összeg fedezésére a társaság 120,099,742 korona 51 fillér összeget képviselő díjtartalékkal rendelkezik az előző évi 111,471,258 korona 45 fillérről szemben. A társaság tartalékai, melyek 1907 ben 135,338,327 korona 58 fillér összeget képviseltek, 1908 december hó nap 31-én 144,772,057 korona 13 fillére emelkedtek s a következő értékekben vannak elhelyezve: Betétek takarékpénztáraknál és bankoknál 4,261,893 korona 95 fillér. Záloglevelek 98,830,317 korona 48 fillér. Magyar járadék és államlag biztosított vasúti kötvények 13,142,686 korona 11 fill. — Olasz járadék és egyéb értékpapírok 4,159,089 korona 79 fillér. Tárcaiban lévő váltók 7,425,517 korona 82 fillér. Jelzálog kölcsönök 275,478 korona 98 fillér. Előterjesztési kötvényekre adott kölcsönök 13,168,771 kor. A társaság hálai 3,50,300 korona. Összesen 144,772,057 korona 13 fillér. A társaság biztosítéki alapja a múlt év végéig 186,926,344 korona 63 fillér összegre rugnak. Az üzleti eredményhez méltó volt ezáltal is a társaságának a közönség iránt tanúsított áldozatkészsége. A számos jótékony és hazafias célú adomány közül 10,000 litát juttatott az olasz kormányhoz a szicíliai és kalabrai fölerengés által sújtott szerencsétlenek javára. Ezáltal adták ki első ízben a társaság különleges nagy adományát 500,000 korona tőkeösszeggel tavaly megalkotott felszása-

dos alapítványának kamatait. E 20,000 korona összegű nagy adományt a kormányzó testület együttösen a közgyűlésen szintén fölőlvastott külön megokollással az évben a magyarországi Vörös kereszt egyesületnek javasolja kiadni, az egyesület mozgóraktár, vagyis mozgósítási esztére készenlétben tartandó felszerelése céljaira. A közgyűlés az összes számadókat s az igazgatóság, illetőleg az egész kormányzó-testület valamennyi javaslatát egyhanglag elfogadta s az 1908. évi üzletére vonatkozó felmentvényt minden irányban megadta. Az egész részvényenként 500 korona osztalék kifizetését a társaság főpénztára s a főügynökök április 5-én megkezdtek.

IRODALOM.

A főzötudomány enciklopédiája.

— A Divat Újság főzőkönyve. —

A magyar gazdaszonyok olyan szakfőzőkönyvet kapnak most a kezükbe, a melynek eddig még nem igen volt Magyarországon: a Divat Újság főzőkönyvét, a melyet másfél évtizeden át állított össze a szerkesztés s jóformán az ország mind-n részének legjobb gazdaszonyai segítettek ebben a munkában, a mi lehetővé tette, hogy az egyes vidékek különböző elődelői is mind együgyűleg találjanak. Két-zerháromszáz recepte van a több, mint hétszázalapos könyvben, s egyetlenegy kieszlet nincs közte. Egytől-egy kipróbált s jónak talált készítmény s mivel figyelme minden elképzelhető ételre és a kenyhaművészet egyéb dolgaira is kitérjék, azokivül a beteg-konyháról és a vegetáriánus konyháról is gondoskodik, jogosan nevezhetjük a főzötudomány enciklopédiájának.

A ki végignéz ennek a könyvnek a tartalomjegyzékén, bármilyen kényeskedő inenev vagy étvágytalán ember legyen is, emi vagyik válogatás nélkül a főzőkönyv receptjeit szerint, a legjobb ételk gazdasági és változatos csoportosítása lehet-e más hatást egészséges emberre?

A Divat Újság főzőkönyve minden könyvkereskedésben s a Budapesti Hírlap kiadóhivatalában is kapható. Ara nagyon diszes kötetben hat korona.

— Gyulai Pál — Petőfirol. Az Endrődi Sándor és dr. Ferenczi Zoltán szerkesztésében megjelenő Petőfi-Könyvtár V. füzeté gyanánt kiadta Gyulai Pálnak, a nagynevű essay-írónak mesteri értékelését: Petőfi Sándor és lyrái költészetünk. E nagyszabású jellemrajz, melyről méltán tartja az irodalmi közvélemény, hogy a legklasszussabb arképe a költőnek s mélyül Gyulai a tulajdonképeni Petőfi-irodalom tudományos és irodalomtörténeti megalapítója lett 1854-ben jelent meg először egy Erdélyi újságban, majd ugyancsak egy kolozsvári újságban 1876-ban s a nagyszabású tanulmány e két hozzáférhetetlen helyen mintegy el volt temetve a közönség számára. Gyulai színesen és plasztikusan rajzolja az egykori állapotokat is, a Petőfi fölépíté által előállított eszméi és idealmi forradalmat s ily módon talál módot arra is, hogy az egykor kritikai is jellemezze. Az irodalomunk határozott nyereséget tévé kiadvány élő Gyulai Pálnak Glatz Oszkár által rajzolt pompás, művészi értékű arcképet tüntetők a kiadók, akik ezt a füzetet is a Petőfi Könyvtár díszes kötetében bocsátották közre. A Petőfi Könyvtár Kunossy, Szilágyi és Társ-ai adták ki s a könyvből befolyó jövedelmek egy hányadát a Petőfi-Ház kapja. Egy-egy füzet ára 1 korona 20 fillér.

NYILT-TÉR.

Nyilatkozat.

A „Zemplén” c. lap április 10-én megjelent számának arra a hírére, hogy az orkán idején 8 kéménytűz volt, engedje meg a cikkíró ur, de ki kell jelentenem, hogy egysem volt, 2 esetben volt ugyan tűz, az pedig nem a kéményseprők hanyagsága által történt. Mert házilag kezelik a takaréktűzhely seprését, amire nem értenek, azért történt az egyik, a másik helyen hiányos építkezés által történt, mert a menyezés a kéménybe volt építve, a mit a kapitányi hivatal által igazolok.

A cikkíró urnak az az állítása, hogy hanyagul dolgozunk, nem áll, mert nem két emberrel, hanem hárommal dolgoztunk, azoknak sincs egész hónapban munkájuk csak 3 hétig. Ezt igazoljuk szintén a kapitányi hivatal által látalmazott peccsével minden hónapban.

Tisztelt cikkíró ur! Az ön állítása, hogy 12 ezer korona jövedelmünk van, nagyon téves. De ha biztos benne, akkor fogadja el az ön indítványom. Nekem tessék évente adni 5 ezer koronát és én abból továbbra is fogom fizetni a 3 emberemet tisztességes és nem felületes munkájukért, fizetni fogom továbbá az adómat, lakbírt, betegségölvezést és baleset biztosítást. A fennmaradó 7 ezer koronát uraságod kapja, de oly feltétel alatt, hogy ha nekem társam lesz. Ezért nem kívánok csupán egyszer és mindenkorra 4000 koro-

nát. Ennyit pedig csak megér évi 7000 koronás jövedelem.

Remélem, hogy ezek után nem szándékszik 2 koldusból 4-et csinálni, vagyis olyformán fejleszteni a magyar ipart.

Maradtam hazafias tisztelettel:

Demjén István.

II. ker. kéményseprő-mester.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

**A gyermekvédő-ligának
jövédelméző.**

**„Az Országos”
Gyermekvédő-liga**

LEVÉLPAPIRJA

**csinos dobozokban
kaphatók**

Landesmann Miksa

könyvkereskedésében.

849—909. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 105. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 552—1. számú végzése következtében hivatalból képviselt Gerson Rammler javára 130 korona és jár. erejéig 1909. évi március hó 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1029 korona 10 fillérre becsült következő ingóságok u. m. női kalapok, női divatcikkek, üzleti berendezés stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 552/2. számú végzése folytán 130 korona tőkekövetelés emelkedésének kamatai és eddig bíróság már megállapított és az ez utáni költségek erejéig Sátoraljai helyben alperes lakásán Kossuth Lajos-u. 7. sz. alatt leendő megtartására 1909. márc. 19. napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908: XLI. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Sátoraljai hely. 1909. február 25.

Rosner Imre,
kir. bír. végrehajtó.

848—1909 vh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 557—1. sz. végzése következtében hivatalból képviselt Sigmund Singer javára 184 korona 58 fill. és jár. erejéig 1909. márc. hó 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1020 kor. becsült következő ingóságok u. m. házi butor stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 557/2. sz. végzése folytán 184 korona 58 fillér tőkekövetelés utáni és ennek esedékes kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított és az ez utáni költségek erejéig Sátoraljai helyben alperes lakásán Kossuth Lajos-u. 7. sz. alatt leendő megtartására 1909. április hó 19. napjának délutótti 8 óra határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. s 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1908: XLI. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Sátoraljai hely. 1909. március 25.

Rosner Imre,
kir. bír. végrehajtó.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte!
Hisz' valódi Jakobi-féle Antinico-
tin-cigarettahüvelyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a JAKOBI jeizzel valódi!
Minden fadoboz egy érdekes büvész-
kártyát tartalmaz.

Irnoki állás

50 korona havi fizetéssel betöltendő. Pályázhatnak nők is. Felseerelt ajánlatok április hó 25-ig benyújtandók **Sinai Jakab** ker. kir. iparfelügyelő.

844—1909. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 1908. évi Sp. I. 1920—6. számú végzése következtében Dr. Reichard Salamon ügyvéd által képviselt Sátoraljai helyi r. t. város közönsége javára 989 korona 17 fill és jár. erejéig 1909. március hó 10 11-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le foglalt és 1334 kor. 60 fillérre becsült következő ingóságok, u. m. házi butor, üveg és porcellán áru stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sátoraljai helyi kir. járásbírósnak 909. évi V. 567/2. számú végzése folytán 989 korona 17 fill. tőkekövetelés ennek esedékes kamatai és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoraljai helyben alperes lakásán és D.utsch Salomonné és tsa cég üzletében Wekerle-tér 3.

„DIAPHAN”
ablak díszítését után-
zat papir kapható
Landesmann M. és Tsa
könyvkereskedésében.

szám alatt leendő megtartására 1909. évi április hó 26. napjának délutótti 9 óra határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sátoraljai helyben, 1909. évi márc. 13. napján.

Rosner Imre,
kir. bír. végrehajtó.

PASZTORY

ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.

Telefon 57—33.

Csokor- és koszoru-kötésért az országban a legtöbb első díjjal kitüntetve.

BUDAPEST, Rákóczi-út 3.
Nemzeti színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Vározi-körút 68,

Által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakészítők, járgány-cséplőgépek, löhő-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. képsélők, szecskavágók, repavágók, kukoricamorzsolók, daráló, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

6—909. kgy. szám.

Hirdetmény.

Alulírott a képviselőtestület megbízásából közhírré teszem, hogy a község tulajdonát képező „Szarvas” vendéglő 1910. évi január hó 1-től 1915. december 31-ig terjedő időre Királyhelmecczen 1909. május 11-én délutótti 9 órakor hivatali helyiségemben haszonbérbe fog adni.

Arverési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Királyhelmeccz, 1909. április 15.

Trócsányi István,
főjegyző.

ROOZ-ADOLF

SÍRKÖRÁKTARA ÉS KÖFARAGÓTELEPEI
SÁTORALJAVIHELY KÖZVETLEN V. 16/2

Zemplén megye legnagyobb sírkörak-
tara: Mindennemű síremlékek; nagy vi-
rezték; sírgegyeket; alátétköveket és
mindennemű lepcőket rajz-ze-
rintírkívitelben és minden más
köfaragomvkat elvállal és pon-
toran elkészít

A legjobb bőrfényesítő

Egyedüli gyártója:
Székelly és Társa Kassa

KLEIN GÉZA
szénüzlete
ajánlja szoba fűtésére:
I. rendű Porosz kőszén 2 frt. 40 kr.
Szalon kőszén 1 frt. 80 kr.
Porosz brikett, valamint I. r. gáz-
kokszt jutányos árák mellett ház-
hoz szállítva. Ugyanitt kapható
házhöz szállítva tisztán kezelt
édes tej, Báró. Sennyey ura-
dalmából. — Telefon 64. sz.

Császráfürdő
Budapest. Nyári és téli gyógyhely,
a magyar irtalmas-rend tulajdona.
Elsőrangú kénes hévízügyógyfürdő,
modern berendezésű gőzfürdő, ké-
nyelmes iszap-, medence- és kádfür-
dők, melyek kiváló gyógyhatással
használatnak az összes reumatikus
és idegbántalmaknál. **Uszodák, hő-
lég-, szénsavas- és villamosvíz-für-
dők. Ivó- és belelegzési-kúra.** Pros-
pektus ingyen és bérmentve küld
Az igazgatótásig

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszér a
FÖLDES-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, patta-
nást, bőrtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja
a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdit és
fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.
Kiváló toilett cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 1-20 kor.
Margit-szappan 70 fillér, Margit-logpép 1 kor., Margit-arc-
viz 1 korona.

Kapható Sátoraljaiújhejben Kínóssy Péter, Hrabéczy
Kálmán drog., Wilder Gyula, Homonnán: Fábán
Arnold, gyógyl., Nagyuhályon: Tolgyay
Imre, Sáros-patakon: Horváth Mária,
gyógyszertárakban.

Eladó tragya.
3-400 szekér istálló tragya szeke-
renként is eladó.
Perlstein József,
Berta malom.

Találmányokat
szabadalmaztat és értékesít;
védjegy- és mintaoltalom az összes álla-
mokban

Pataky Vilmos
hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-út 3. Telefon:
89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:
Berlin, W., Leipzigerstrasse 112.
Paris, 58 rue Lafayette.
Amsterdam, Kellersgracht 209.

Keresztény temetkezési intézet!

Végre létesült városunkban

az első keresztény temetkezési intézet, mely elvállal egy a
legnagyobb és legkényesebb, mint a legerényebb teme-
tést bámulatos olésó árban. Továbbá óriási választék egy
érez, mint fa koporsóban és a legművésziesebb kivitelű
koszoruban és minden igényeknek megfelelő síremlékekben.

Hazafias keresztényi pártfogást kérve

Takács János Rákóci-útca

Hericz Sándor ur házában Sátoraljaiújhej.

Keresztény temetkezési intézet!

Köhögés!

Aki arra nem vigyáz, vét-
kezik a saját élete ellen.

Kaiser-féle
Meil-Caramella
a 3 fenyőfával.

Orvosilag megvizsgálva és
ajánlja köhögés, rekedtség
hurut, nyálkásodás és gége
hurut ellen.

4512 közjegyzőileg hi-
telesített bizonyítvány bi-
zonyítja, hogy megtartják,
amit megígérnek.

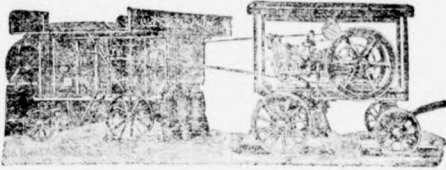
Egy csomag ára 20 és 40 fill.
Hrabéczy Kálmán drogériája
Sátoraljaiújhej.

A legajánlhatóbb sátoraljaiújhejlyi cégek.

<p>HERICZ SÁNDOR cimfűstő és kocsigyártó, Rákóci-útca 15. sz.</p>	<p>Landesmann Miksa és Társa könyv-, papírkereskedése, Rákóci-útca 2.</p>	<p>Vilkovszky és Tóth fűszerkereskedése, Kazinczy-útca 2. szám.</p>	<p>Almási Menyhért férfi- és női divatruháza, Wekerle-tér 4.</p>
<p>BAUER ANTAL hentes és mészáros, Rákóci-útca 7. szám.</p>	<p>Kótitás László kovácsműhejye, Rákóci-útca 25. szám.</p>	<p>FŐZŐ JÓZSEF géplakatos, Meczner Gyula-útca 5. szám.</p>	<p>Moskovszky Dezső mükertészete, Lónyay-útca 10. szám.</p>
<p>Langermann Károly hentes és mészáros, Fő-útca 30. szám.</p>	<p>Zambon Valentino cimentárú gyára Andrassy-útca 10. szám.</p>	<p>Landesmann Sámuel szijgyártó és nyerges, Rákóci-útca 5. szám.</p>	<p>Viczmándy Vincze épület és butor asztalos, Rákóci-útca.</p>
<p>Kótitás István kocsigyártó, Rákóci-útca.</p>	<p>„KÖZPONTI KÁVÉHÁZ“ Wekerle-tér és Rákóci-útca sarkán.</p>	<p>Vályi Sámuel géplakatos, Lakatos-útca.</p>	<p>Schön Sándor és Barna D. női divatüzlete, Wekerle- és Petőfi-u. sarkán</p>
<p>BÉNYEY ISTVÁN építési vállalkozó, Kossuth Lajos-útca.</p>	<p>Zsihovics Bertalan szűcs, Rákóci-útca.</p>	<p>Friedmann Lajos épület és disztribúdosos Rákóci-u. 42.</p>	<p>„Pannónia“ kávéház Korona-útca 5. szám alatt.</p>
<p>Rotter Markusz angol női szabó, Széchenyi-tér 13. szám.</p>	<p>Klein Izidor építész, Kossuth Lajos-útca szám.</p>	<p>Domokos Imre építési vállalkozó, Jókai-útca.</p>	<p>Ármágyi János lakatos mester.</p>

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár
WIEN, XX., Dresdner-strasse 81-83a.
Magyarországi fióktelep:
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utcza 18.

BENZIN-LOKOMOBILOS

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.
Benzinmotorok. Szívógázmotorok.
A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2-3 fillér üzem-
költség óra löerőnként. Több száz telep üzemben.
Elsőrendű szolid gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek. Költségvetés és árjegyzék ingyen.
Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink többek között a kö-
vetkezőknél tekinthetők meg üzemben: Ifj. Rohody Pál Ber-
czel, Szabolcs m, Farkas Ferencz Berczel, Szabolcs m. Jesko
Mikály Csemernye, Varamóné mellett. Dörner Károly Nagyazár
Gálszécs mellett. Ziegler Zsigmond Mogyorós, Mándók mel-
lett. Kovács Albert Berencs, Patroha mellett.

Ájánljuk a t, építő, építész és műszerekeskedő urak szives
figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kő-
mentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadás voltánál fogva az összes hazai termékeket
felülmúlja.

Lévélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati
megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Sádmóczi mész- és agyagipar
részvénytársaság Sátoraljaújhely.
Sürgönyeim: Mészársaság. Telefon 32. sz.

MAYFARTH PH. és TSA.

önműködő „Syphoniá“-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek,
komlós
ültetvényeknek,
gyümölcsfa-károsítók
kiirtására,

levélobetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tormácsos
stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsi-re szerelt permetezők 10-125 liter
folyadék számára petroleum-keverő-készülékkel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és TSA.
gépgyárak, különleges gyár borsajtók s gyümölcsértékesítő gépek számára

Több mint 620 arany- ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS II/1, Taborstrasse 71.

Képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszontelárusítók kívántatnak

Megyei Általános Bank részvénytársaság.

Elfogad betétet kamatozás végett. Leszámitol váltó
és jelzálogkölcst. Bevált külföldi pénzeket (dollárokat)
folyó számla hitelt és óvadékot nyújt kedvező feltétellel.

Eszközöl 10-15 évig terjedő

törlesztéses kölcsönt.

Vásárol megbízásra értékpapírokat, sorsjegyeket és
előlegezi az értéket havi törlesztésre. Elvállal minden a
bankszakba vágó megbízást.

A Megyei Általános Bank részvény-
társaság igazgatósága.

10 és megbízható
aratógépet

szívesen vásárol a gazda, mert azzal időt és pénzt takarít meg.
Teljesen megbízható, kiváló szerkezetű és nagy munkaképességű gépek:

„Milwaukee“ kéveköth aratógép,
„Milwaukee“ marokrakó aratógép,
„Milwaukee“ fűkaszáli gép,
„Milwaukee“ aczélgereblye, önműködő kiűrtéssel,
„Milwaukee“ kőszűrűgép,

melyek az egész világon és újabban a magyar gazdaságokban is mint a legjobbak
vannak elismervé.]

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Legbizható ügynökök és képviselők az ország minden részében
kerestetnek.

Megkeresések Budapest, Főposta. postafiók 121. sz. intézendők.

MODERN! IZLÉSES!
FINOM!

LEVÉLPAPIROK

egyszerű és elegáns dobozok-
ban, sokféle színárnyalatban,
legkülönbözőbb alakokban és
mindenféle árban

kaphatók dús választékban

LANDESMANN MIKSÁNÁL

a „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP“ kiadóhivatalában
SÁTORALJAUJHELY, RÁKÓCZI-UTCZA 1. SZÁM.
TELEFON SZÁM 10.

Elso magyar általános biztosito tarsasag, Budapestben.

I. Tuz-, szallitmany-, jeg- és betores-biztositasi uzlet.

KIADÁSOK.	I. Tuzbiztositas.		II. Szallitmanybiztositas.		III. Jegbiztositas.		IV. Betoresbiztositas.		V. Egyeb bevetelek.		BEVETELEK.	
	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.	korona	fill.
Kifizetett karok es költségek	10,800,062	36	1,828,798	62	—	—	—	—	—	—	8,500,000	—
levonva viszontbiztosított karok es költségek	4,958,282	48	628,693	67	—	—	—	—	—	—	—	—
Függőben maradt karok tartaléka	1,179,509	29	220,438	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerzési es igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonása	322,154	26	42,180	19	—	—	—	—	—	—	—	—
Jóváírt költségek	125,200	78	3,274	86	—	—	—	—	—	—	—	—
Postabérek	20,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Adósságok közhatalmra előirányozásai	1,511,099	09	533,248	08	—	—	—	—	—	—	—	—
A társasági üzemeltetés terhelés igazgatási költségek	4,641	81	802,972	77	—	—	—	—	—	—	—	—
Belsőhatalmú követelések leírása	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A következő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	6,500,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106,909	18
Összesen	16,438,023	42	312,916	53	347,081	31	209,027	06	78,999	81	285,608	99
Kifizetett karok es költségek	545,904	48	1,022,099	48	—	—	—	—	—	—	—	—
levonva viszontbiztosított karok es költségek	452,494	51	4,342	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Függőben maradt karok tartaléka	98,109	95	220,438	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerzési es igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	97,852	63	220,438	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Jóváírt költségek	21,953	95	42,180	19	—	—	—	—	—	—	—	—
A következő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	100,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	1,317,032	92	1,022,099	48	347,081	31	209,027	06	78,999	81	285,608	99
Kifizetett karok es költségek	2,540,052	40	4,342	64	—	—	—	—	—	—	—	—
levonva viszontbiztosított karok es költségek	1,317,032	92	4,342	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Függőben maradt karok tartaléka	1,022,099	48	220,438	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerzési es igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	1,022,099	48	220,438	64	—	—	—	—	—	—	—	—
Jóváírt költségek	35,221	65	42,180	19	—	—	—	—	—	—	—	—
A következő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	1,138,779	75	3,274	86	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	5,371,602	23	2,127,856	90	347,081	31	209,027	06	78,999	81	285,608	99
Kifizetett karok es költségek	35,221	65	1,522	89	—	—	—	—	—	—	—	—
levonva viszontbiztosított karok es költségek	1,522	89	1,522	89	—	—	—	—	—	—	—	—
Függőben maradt karok tartaléka	19,529	95	1,522	89	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerzési es igazgatási költségek a viszontbiztosított rész után bevétel levonásával	19,529	95	1,522	89	—	—	—	—	—	—	—	—
Jóváírt költségek	55,446	54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A következő évek kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	280,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	374,499	38	3,499	38	347,081	31	209,027	06	78,999	81	285,608	99
V. 1908. évi nyereségállama.												
A félévi üzemeltetés maradványai	2,851,630	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A félévi üzemeltetés maradványai	22,105,029	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

VAGYON.	Mérlegszámla 1908. december 31-én.		TEHER.	
	korona	fill.	korona	fill.
Előírt közzétett tákarépkönyvek és bankoknál	4,281,833	39	—	—
2,284.000 kor. n. 6. Magy. földhitelint. 4%-os koronazáloglevél 1925-ig	3,917,798	97	—	—
2,736.000 kor. n. 6. Magy. postabérek és pénzügyi 4%-os záloglevél 1930-ig	2,736,315	57	—	—
1,740.000 kor. n. 6. Kiszámlázott orsz. földhitelint. 4%-os záloglevél 1925-ig	1,639,544	69	—	—
1,974.000 kor. n. 6. Pest-i magy. keresk. bank 4%-os záloglevél 1925-ig	1,974,000	—	—	—
1,000.000 kor. n. 6. Pest-i magy. keresk. bank 4%-os záloglevél 1925-ig	931,000	—	—	—
1,000.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 1925-ig	987,000	—	—	—
200.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 1925-ig	189,000	—	—	—
330.000 kor. n. 6. Aradi polgári takarékp. 5%-os záloglevél 1925-ig	330,000	—	—	—
244.000 kor. n. 6. Temesvári elöl. takarékp. 4%-os záloglevél 1925-ig	244,000	—	—	—
100.000 kor. n. 6. Kiszámlázott orsz. földhitelint. 4%-os záloglevél 1925-ig	100,000	—	—	—
1968 drb. Magy. Franczia biztosít. részv. társaság részvénye 1000—	2,092,000	—	—	—
900 drb. Belső hiteltörzs részv. társaság részvénye 400—	696,000	—	—	—
640 drb. Belső hiteltörzs részv. társaság részvénye 400—	336,000	—	—	—
997 drb. Hazai Államháztartás részv. társaság részvénye 300—	2,981,000	—	—	—
A fenti értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	666,000	—	—	—
Esedékes kamatok és egyéb nyújtott pénzeszközök	1,185,000	—	—	—
1,990,000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 100—	1,990,000	—	—	—
Ez év végéig esedékes kamatok	16,625	—	—	—
Ország. Ország. Amellett alapítványok értékei	49,383	—	—	—
1,990,000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 100—	1,990,000	—	—	—
Ez év végéig esedékes kamatok	37,500	—	—	—
Elő-magyar általános biztosító társaság "Tudósi segély-alapja" értékei	72,904	83	—	—
Elő-magyar általános biztosító társaság "Tudósi segély-alapja" értékei	7,427,537	88	—	—
Lezártított és visszatérítendő értékek	3,988,800	—	—	—
Társasági házak	2,170,840	49	—	—
Különböző adósságok	945,456	99	—	—
Jegbiztosítási osztály folyó számlán	389,018	26	—	—
Képzett pénzügyi	71,654	99	—	—
Összesen	25,374,383	63	2,000,000	00

Résztulajdosítók: teljesen befizetett 2000 egész részvény 1000 forint és teljesen befizetett 2000 félév részvény 500 forint	6,000,000	—	—	—
Társasági tulajdosítók	6,000,000	—	—	—
Különböző államok részvényei	3,285,991	87	—	—
Jegbiztosítási költségek tartaléka	300,000	—	—	—
Tulajdosítói díjtartalékok közzétett rész levonásával és minden megterhelés nélkül	6,500,000	—	—	—
Különböző államok részvényei	100,000	—	—	—
Jegbiztosítási kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonásával és minden megterhelés nélkül	302,972	77	—	—
Belsőbiztosítási kézpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levon. és minden megterhelés nélkül	280,000	—	—	—
Szállitmanybiztosított díjtartaléka	628,000	67	—	—
Különböző államok részvényei	97,852	63	—	—
Jegbiztosított díjtartaléka	4,342	64	—	—
Belsőbiztosított díjtartaléka	19,529	95	—	—
Különböző államok részvényei	197,168	56	—	—
Előbbi évárok elő nem vitt osztalékok	7,473	—	—	—
Társasági és szolgák nyugdíjalapja	2,011,256	78	—	—
Az előbb magyar általános biztosító társaság föderációs alapja	500,000	—	—	—
Elő magyar általános biztosító társaság "Légy-alap"	290,000	—	—	—
Elő magyar általános biztosító társaság "Belsőbiztosítási alapítvány"	100,000	—	—	—
Ország. Ország. Amellett alapítványok	100,000	—	—	—
Ország. Ország. Amellett alapítványok	51,377	99	—	—
Elő magyar általános biztosító társaság "Tudósi segély-alapja"	72,904	83	—	—
Előbiztosítási osztály folyó számlán	5,382,936	77	—	—
1908. évi nyereség	2,851,630	91	—	—
Összesen	25,374,383	63	2,000,000	00

* Az Idei hozzájárulásokkal 4.289.341 kor. 83 fillérré emelkedett.

II. Életbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.	Negyvenhatodik évi zárszámla 1908. január 1-től december 31-ig.		BEVETELEK.	
	korona	fill.	korona	fill.
Tulajdosítói költségek díja	1,428,388	14	—	—
Visszatérítendő költségek	2,069,809	04	—	—
Hálalkészlet után kifizetett kárösszegek	4,326,381	96	—	—
Leírt kifizetésre kötelezések	3,777,747	84	—	—
Kiszámlázott költségek	56,238	81	—	—
Függőben levő károk és díjvisszatérítések díjvisszatérít.	791,441	80	—	—
Függőben levő kifizetésre kötelezések tartaléka	270,548	74	—	—
25%-os díjtartalék	491,552	85	—	—
Visszatérítendő díjtartalék	714,231	08	—	—
Visszatérítendő díjtartalék	382,590	58	—	—
Bélyegékek	1,254,436	89	—	—
Értékelt bér, postadíjak, nyomtatványok, díj- és egyéb költségek	307,536	88	—	—
Tulajdosítói díjtartalék	41,406	96	—	—
Adósságok	207,908	87	—	—
Belsőbiztosítási díjtartalék	1,508,015	21	—	—
Belsőbiztosítási díjtartalék	43,017	65	—	—
Belsőbiztosítási díjtartalék	8,000	—	—	—
Díjtartalék az év végén	17,678,750	75	—	—
Összesen	120,090,742	51	2,007,950	86
Díjtartalék az év végén	1,964,240	51	—	—
Összesen	122,054,982	02	18,209,130	79
1908. évi nyereség	189,134,738	69	—	—

VAGYON.	Mérlegszámla 1908. december 31-én.		TEHER.	
	korona	fill.	korona	fill.
Értékpapírok	100,703,355	69	—	—
1,700.000 kor. n. 6. magy. kir. 4%-os koronazáloglevél 31 kor. 15 fill.-el	1,601,518	49	—	—
8.897.000 kor. n. 6. magy. földhitelint. 3 1/2%-os záloglevél 83 kor. 50 fill.-el	7,011,485	—	—	—
14.825.300 kor. n. 6. magy. földhitelint. 4%-os koronazáloglevél 92 kor. 50 fill.-el	13,741,000	—	—	—
15.986.800 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	14,427,049	—	—	—
10,098.000 kor. n. 6. Pest-i magy. keresk. bank 4%-os koronazáloglevél 92 kor. 50 fill.-el	9,442,004	—	—	—
11,096.900 kor. n. 6. Kiszámlázott orsz. földhitelint. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	10,789,935	—	—	—
6,973.100 kor. n. 6. Magy. orsz. közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	6,519,848	50	—	—
491.100 kor. n. 6. Magy. orsz. közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	435,532	—	—	—
991.900 kor. n. 6. Magy. orsz. közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	976,185	—	—	—
490.000 kor. n. 6. Egyesült pesti f. v. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	5,612,214	—	—	—
585.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	401,969	—	—	—
9,754.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	9,754,000	—	—	—
5,287.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	5,287,000	—	—	—
1,000.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	1,000,000	—	—	—
870.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	870,000	—	—	—
1,000.000 kor. n. 6. Magyar közp. takarékp. 4%-os záloglevél 92 kor. 50 fill.-el	1,000,000	—	—	—
220.000 kor. n. 6. első horvát takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél 98 kor. 75 fill.-el	246,875	—	—	—
440.000 kor. n. 6. egyesült Államoké 4 1/2%-os értékpap. (Apr. 92 kor. 25 fill.)	427,930	—	—	—
60.000 kor. n. 6. egyesült Államoké 4 1/2%-os értékpap. (Apr. 92 kor. 25 fill.)	58,259	—	—	—
7,880.000 kor. n. 6. triest-párizsi h. b. v. 4%-os értékpap. (Apr. 92 kor. 25 fill.)	7,872,130	—	—	—
1,470.000 kor. n. 6. belvárosi takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél 98 kor. 50 fill.-el	1,397,570	—	—	—
1,000.000 kor. n. 6. Wiener Verkehrsbank-Allianz 4 1/2% kötv. 95 koronával	956,000	—	—	—
612.400 Lira olasz 3 7/8%-os Áradék és kamatai	506,059	79	—	—
Tulajdosítói csoportok értékpapirjai: 150,700 kor. n. 6. magy. kir. 4%-os koronazáloglevél 91 kor. 15 fill.-el	154,708			